

Nederland weer vrij en vrijzinnig

De verkiezingen van november 2006 gaan, zoals altijd, over veel materiële zaken: AOW, lastenverlichting, hypotheekrenteaftrek. Maar volgens D66 is er ook een immaterieel belang in het geding. In Nederland is de laatste jaren een verlies aan tolerantie, een gemakzuchtig koketteren met ultrarechtse sentimenten rond het vraagstuk van de multiculturele samenleving. Voor D66 moeten de verkiezen daarom vooral gaan over mensen, over onze rechten en plichten, onze ontplooiingskansen en een volwaardige plaats in onze samenleving voor iedereen. Bij de reactie op terrorisme gaat het om het in stand houden van onze mensenrechten, de vrijheid van meningsuiting en onze open samenleving. D66 wil weer een Nederland dat open, tolerant, internationaal en positief is; een vrij en vrijzinnig land.

D66 verzet zich tegen nieuwe behoudzucht. Teveel maken de gevestigde belangen de dienst uit in Nederland. Nieuwkomers en buitenstaanders krijgen onvoldoende kansen. Nieuwkomers op de arbeidsmarkt, op de woningmarkt, in Nederland zelf, wordt het onnodig lastig gemaakt. Mensen zijn te vaak buitenstaanders, bij hun eigen pensioenfonds, als ouders op school, als patiënt in het zorgstelsel en als burger in de eigen gemeente. Aan dit soort regentendom wil D66 een einde maken.

Onderwijs

De sleutel naar een zelfstandig bestaan is een goede opleiding, aansluitend bij de talenten en beperkingen van de leerling en verzorgd door verantwoordelijke, deskundige en goed betaalde docenten. Scholen leggen verantwoording af aan ouders en vervolgonderwijs, niet aan de Inspectie. Alle scholen hebben de plicht leerlingen op te nemen die hun grondslag respecteren; artikel 23 blijft bestaan. Scholen moeten niet te groot zijn en maatwerk leveren aan leerlingen met extra talenten of beperkingen. Uitval is geen optie, net als analfabetisme. D66 trekt structureel 5 miljard extra voor het onderwijs uit, verdeeld over de komende 2 kabinetsperiodes.

Met dit geld wil D66 het volgende doen:

- Bestrijding van voortijdig schoolverlaten d.m.v. huisbezoeken aan spijbelaars en coaching van probleemleerlingen.
- Voor- en vroegschoolse educatie beschikbaar voor kinderen met taalachterstand.
- Een landelijke opknapbeurt voor alle scholen.
- 1000 extra brede basisscholen, waarin onderwijs wordt gecombineerd met buitenschoolse opvang, sport, cultuur, huiswerkbegeleiding en/of welzijnsinstellingen.
- Op alle basisscholen een full-time conciërge aanstellen.
- Extra praktijklokalen in het vmbo bekostigen.
- Beter waarderen van goed opgeleide en excellente docenten.
- Beter waarderen van docenten in het basisonderwijs en VMBO
- Extra budget voor begeleiding van moeilijk lerende kinderen en uitdaging voor hoogbegaafde kinderen.
- De doorstroming in het hoger onderwijs bevorderen.
- Numerus fixus bij geneeskundestudies afschaffen. Er komen twee geneeskundefaculteiten bij.

- Het budget in de eerste geldstroom voor wetenschappelijk onderzoek omhoog brengen.
- Ook het HBO masteropleidingen gaat aanbieden.
- Forse verhoging van het aantal promotieplaatsen en het aantal postdocplaatsen.

Arbeidsmarkt

Wij willen dat iedereen mee kan doen, dat niemand wordt buitengesloten. Daarom hebben nieuwkomers onze steun. Dat betekent barrières opruimen die de arbeidsmarkt verstoppen. Om de vergrijzing betaalbaar te houden zet D66 in op maatregelen die ouderen meer mogelijkheden geven om actief te blijven op de arbeidsmarkt. Het moet fiscaal aantrekkelijk zijn om na het 65e door te werken. Ook wil D66 de AOW-leeftijd geleidelijk verhogen.

D66 wil:

- Het afschaffen van de overdraagbare heffingskorting (de 'thuiszitbonus')
- Het geleidelijk verhogen van de AOW-leeftijd naar 67 jaar.
- Individuele pensioenregelingen mogelijk maken
- De inkomstenbelasting voor de eerste 2 schijven met 2% omlaag brengen ter compensatie van de stijgende kosten voor bijvoorbeeld zorg en energie.
- De werkgelegenheid in de lagere inkomenscategorieën bevorderen door invoering van een inkomensafhankelijke arbeidskorting (earned income tax-credit).
- Betaalbare kinderopvang
- De WW vooral richten op snelle terugkeer in het werkende leven (hogere uitkering, kortere duur).
- Kleine klussen in en om het huis moeten vrij van BTW verleend kunnen worden.
- Het ontslagrecht aanpakken en de arbeidsmarkt flexibiliseren.
- CWI en UWV grotendeels ontmantelen

Openbaar bestuur

Mensen moeten zich kunnen herkennen in de zaken waar de politiek mee bezig is. Daardoor ontstaat de voedingsbodem voor vertrouwen tussen burger en politiek. In een democratie moeten de juiste bestuurders op de juiste plaatsen zitten. Wie dat zijn wordt bepaald door de burgers. Mensen weten zelf wat goed voor hen is en moeten zelf kunnen bepalen hoe hun leven en land worden ingericht.

Daarom wil D66:

- Gekozen bestuurders op alle niveaus: burgemeesters, commissarissen van de Koningin, minister president en de voorzitter van de Europese commissie.
- Dat burgers op buurt, stadsdeel, gemeentelijk, provinciaal, landelijk en Europees niveau zelf beslissingen kunnen nemen via een correctief en raadgevend referendum.
- Een volksinitiatief met een reële drempel.
- Dat alle diensten van de overheid via internet te verlenen zijn.
- Een minister die zich louter bezighoudt met deregulering.
- Provincies laten opgaan in landsdelen, waaronder een landsdeel Randstad
- De waterschappen opheffen.

- Zoveel mogelijk afschaffen en integreren van vergunningen. Zelfregulering, met een toets achteraf

Europa

D66 is een van de weinige politieke partijen die een groot voorstander is van verdere Europese samenwerking. Voor D66 wordt Europa immers steeds meer ons binnenland. Dat is geen bedreiging, maar een vergroting van de mogelijkheden.

Daarom wil D66:

- Een volwaardig Europees parlement met alle noodzakelijke wetgevende en controlerende bevoegdheden
- Een direct gekozen voorzitter van de Europese Commissie
- Een Europees leger.
- Werknemers uit EU-lidstaten volledig toelaten
- Een uitbreiding van de Unie met landen die voldoen aan alle criteria. Dit geldt ook voor Turkije, mits daar verregaande hervormingen zijn doorgevoerd.
- Een Europese grondwet die vastlegt dat Europa een waardengemeenschap is die vrijheid voor en gelijkwaardigheid van ieder mens, ongeacht opvattingen, geloof, seksuele geaardheid of herkomst als hoogste waarden beschouwt.
- De maandelijkse verhuizing van Brussel naar Straatsburg afschaffen

Internationale samenwerking

In de 21ste eeuw leeft nog steeds een groot deel van de wereldbevolking in armoede. Armoede wordt vooral geassocieerd met ontwikkelingslanden, maar ook in de rijkste landen van de wereld wordt armoede geleden. In de Europese Unie leeft ongeveer 15% van de bevolking rond de armoedegrens. D66 wil dat Nederland voorop blijft lopen in het actief bestrijden van de armoede. Armoede is onvrijheid.

Daarom wil D66:

- Afschaffen van landbouw- en andere exportsubsidies
- Microfinancieringskredieten stimuleren
- Het budget voor ontwikkelingssamenwerking in stand houden
- In ontwikkelingssamenwerking prioriteit geven aan onderwijs en gezondheidszorg

Integratiebeleid

Nederland heeft de afgelopen kabinetsperiode een integratiebeleid gevoerd dat gekenmerkt wordt door hardvochtigheid en willekeur. Het heeft vele vluchtelingen en immigranten onnodig hard getroffen en groot persoonlijk leed teweeg gebracht. Daarnaast is het internationale aanzien van Nederland geschaad. Een streng beleid kan volgens D66 ook humaner worden uitgevoerd.

Daarom wil D66:

- Een eind aan het 'onder dwang' integreren en inburgeren
- Geen kinderen in de gevangenis
- Een Europees asielbeleid ontwikkelen
- De arbeidsmigratie binnen de EU stimuleren
- Een greencard invoeren voor mensen die in de Unie willen werken
- Een generaal pardon voor asielzoeker van voor 2001

Rechtsstaat

Nederland is een open samenleving en daardoor kwetsbaar. Voortdurend moet gezocht worden naar het juiste evenwicht tussen macht en recht. Tussen vrijheden van individuele burgers en bescherming van de samenleving als geheel. Op angst en onzekerheid gestoelde wetgeving en handhaving kan leiden tot een rechtsorde waarin de fundamentele vrijheden en rechten die we juist willen verdedigen onevenredig worden aangetast. We bestrijden terrorisme, maar voeren er geen oorlog tegen.

D66 wil:

- Een einde aan marteling en illegale gevangenissen
- Terrorismemaatregelen evalueren op effectiviteit
- Afschaffen van de prestatiecontracten bij de politie
- Afschaffen van de identificatieplicht
- Softdrugs reguleren, maar geen coffeeshops bij scholen

Duurzaamheid

Investeren in duurzame energie is niet alleen van belang voor de toekomst van Nederland en de rest van de wereld, maar vormt ook een grote potentiële economische kracht voor Nederland.

Daarom wil D66:

- Verdubbeling inzet milieuvriendelijke energie
- Grootschalige toepassing van zonne-energie
- Extra heffingen op niet-duurzaam geproduceerde energie
- Strengere normen voor energiebesparing
- Een honderdduizend-dakenprogramma voor zonne-energie
- Een gezamenlijk Europees energiebeleid
- Dat overheden alleen duurzaam geproduceerde producten aanschaffen

Cultuur

Kunst en cultuur zijn voor D66 het DNA van de samenleving. Cultuur is een waardevol doel op zich en niet slechts een instrument voor het bereiken van andere doelen.

Daarom wil D66:

- 1% van de rijksbegroting besteden aan cultuur
- Gratis musea voor jongeren tot 18 jaar
- Een cultureel aanbod in de naschoolse opvang
- Een Huis der Culturen, waar vernieuwende kunstenaars een podium krijgen.

-

Gezondheidszorg

Gezondheidszorg voorziet in de fundamentele behoefte van ieder mens gezond te zijn, te blijven en zo volwaardig mogelijk aan de samenleving en het sociale leven te kunnen deelnemen. In de gezondheidszorg moeten de wensen van burgers serieus genomen worden. Patiënt en hulpvraag staan centraal.

Daarom wil D66:

- Persoonsgebonden budgetten vaker toepassen
- Meer geld voor de patiëntenbeweging
- Meer marktwerking in de zorg
- Vermindering bureaucratie in de jeugdzorg
- De bedenktijd voor abortus afschaffen
- Meer 'levensloopbestendige' woningen
- Mantelzorgers ondersteunen
- Een aanbod voor prenatale diagnostiek aan alle zwangere vrouwen doen

- Noodzakelijke medische zorg aan illegalen verstrekken
- Uitbreiding van gecontroleerde heroïneverstrekking
- Een rookverbod in de horeca

Wonen en mobiliteit

Nederland wordt steeds meer een stadsstaat binnen Europa. Een uitdaging daarbinnen is de snelle verandering in de samenstelling en verspreiding van de bevolking. Een andere uitdaging is de groei van de mobiliteit. D66 vindt dat die groei, essentieel voor welvaart en welzijn in onze stadsstaat, niet meer met hapsnap wegbreidingen kan worden opgevangen. Nederland moet eindelijk gericht gaan werken aan een echt hoogwaardig en samenhangend net van openbaar vervoer. Nieuwe impulsen zijn ook nodig om de woningmarkt beter te laten functioneren.

D66 wil:

- Hoogwaardig openbaar vervoer versterken
- Geen OV-plafond voor gehandicapten
- Vervoer op maat in landelijke gebieden
- Verbetering bestaande wegen: geen weg langs het Naardermeer
- Snelle invoering kilometerheffing
- De hypotheekrenteaftrek is niet heilig. Maar D66 wil de aftrek vooral bezien in het licht van de gehele woningmarkt. Daarbij mogen mensen mogen er niet op achteruitgaan en ruimschoots de gelegenheid hebben te kunnen reageren op een nieuw belastingsregime. Als begin van de hervorming van de woningmarkt wil D66 de komende vier jaar de hypotheekrenteaftrek beperken tot nieuwe hypotheek van maximaal 500.000 euro.

Natuur en groen

Natuur en landschap zijn onderdeel van onze primaire levensbehoefte. D66 wil in de komende kabinetsperiode fors investeren in natuur, landschap en water. Bestaande natuur en landschap moet worden beschermd, maar er moet ook nieuwe natuur en recreatie bijkomen, vooral in verstedelijkte gebieden. De komende decennia zal de consumptie van vlees en dierlijke producten sterk toenemen. In veel gevallen zal dit leiden tot een verdere intensivering van de veehouderij. D66 vindt die ontwikkeling zeer zorgelijk en wil dat Nederland investeert in een duurzame veehouderij. Een beschaafde samenleving behoort fatsoenlijk om te gaan met dieren.

D66 wil:

- Investeren in stedelijke vernieuwing
- Afschaffen bijzondere regelgeving rond transgene gewassen
- Meer ruimte voor biologische landbouw
- Een einde aan de bio-industrie
- Een dierenwelzijnslabel voor alle dierlijke producten
- Een 'vergroening' van het belastingstelsel
- 300 miljoen structureel extra voor aankoop natuurgebieden
- Terughoudendheid in dierproeven

Richtingaanwijzers

Verkiezingsprogramma's zijn een momentopname en verouderen snel. Voor die gevallen waarin het verkiezingsprogramma niet voorziet, krijgen de

volksvertegenwoordigers van D66 daarom vijf richtingaanwijzers mee waarmee toekomstige maatschappelijke vraagstukken kunnen worden beoordeeld:

- Vertrouw op de eigen kracht van mensen
- Denk en handel internationaal
- Beloon prestatie en deel welvaart
- Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving
- Koester de grondrechten en gedeelde waarden.

Een uitgebreidere versie van de richtingwijzers is te vinden in het verkiezingsprogramma van D66.